

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De calendis, & nonis, & idibus. c. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

De calendis nonis, et idibus

nis principio rñderet: et sic februario remanserunt tñ 28. et de
cēbu 31. Veruntñ ad quandam compensationem vna dies, vñ
bissextilis, est de quarto in quartum annum februario restituta.
¶ Qua vero die vel feria quilibet mensis intrat, tam sub titu
de septimana dicitur. **¶** De calendis, nonis, et idibus. Cap. 2.
Sane in quolibet mēse sunt tres dies celebres, q̄ soli pp̄t̄is
noib⁹ noiant: et ab eis ceteri denoiantur. sc̄. calēde, nonē,
idus, quos Romani pp̄ dies festos, vel pp̄ officia magistratum
instituerunt. Hīs .n. diebus in urbibus p̄ueniebant. de p̄sec. dist.
1. sigs. calēde sunt primi dies mēsis: et dñr quasi colēde, q̄ tunc
sp̄erat festū. **¶** Idus. **¶** Dedicat ausonias saturnia iuno calēdas.
¶ Vel q̄ tunc a Romano pp̄lo principia mēsiuz celebrabatur,
sicut fit ab Hebr̄is. 2. 6. q. vlt. non licet. et cap. seq. **¶** Idus. **¶** Salve
festa dies meliorque reuere se semp. A pp̄lo rerum digna potēte
coli. Vel dñr a calo, q̄ est voco. Primo die mēsis p̄co de more
pp̄lm ad nundinas vocabat, clamās toties calo: quor dies erāt
vsq̄ ad nonas: et ideo p̄r cal. a pluribus vocationibus vocabā
tur: vel a calo, q̄ est bonū omen p̄ totū mēsem hñdum. 2. 6. q. vlt.
nō obseruetis. Tunc .n. sibi mutuo enecia trāsmittebat. **¶** Nonē
vero sunt quatuor, vel sex dies, in quolibet mēse: qui sequun
tur post cal. et dñr a nūdinis quasi nūding: q̄ tunc Romani nū
dinas colebāt. Ideo aut̄ in aliquo mēse erāt nonē, siue inchoa
tio nundinarū in die quinta: in aliquo, i die septima: ne p̄dones
certū tps ad insidiandum mercatoribus hñent. Vel dñr nonē a
nonis: q̄ ille dies nonus erat añ idus: vel a non: q̄ tūc nullū fie
bat festū. **¶** Idus. **¶** Honaruz tutela deo caret. **¶** Idus vero sunt
octo dies: qui sequunt post nonas. Est aut̄ idus semp in 13. vel in
15. die: fm q̄ nonē p̄cedūt. Si .n. mensis h̄z quatuor nonas, idus
est in 13. die. Si aut̄ sex nonas, id⁹ est in 15. Quod aut̄ p̄cellū An
tiochen. 18. di. c. pp̄. dicit q̄ idus est in die decima: hoc alia cōse
deratione dicit. Et dñr idus quasi diuisio: q̄ tunc fiebat diuisio
nundinarū: vel q̄ in idibus fit diuisio mēsis. **¶** Idus autem idus ab
iduo as. sc̄. separo ras: vñ v̄idua dicit quasi idua. i. diuisa. P̄teriq̄
latinor̄ putāt idus dici ab edēdo, eo q̄ hi dies apud veteres es
pular̄ essent. Dies autē qui sequunt stat̄ post cal. ita denoiant.
Si .n. est mēsis qui h̄z quatuor nonas, dēmus dicere in calēda
rio stat̄ post cal. 4. nonas: in tertio 3. nonas: in quarto p̄t̄ die no
nas:

nas: in quinto vero, nonis dicimus, vt pz in Ianuario, & similib.
Si vero est mēsis qui hz sex nonas, debemus dicere statim post
cal. sexto nonas: in tertia die, quinto nonas: in 4. quarto nonas:
in 5. tertio nonas: in 6. pridie nonas: in 7. nonis, vt pz i martio,
& similib. ¶ Dies aut qui sequitur post nonas ita denotantur:
in qualibet mēse, octauo idus, 7. idus, 6. idus, 5. idus, 4. idus, 3.
idus, pridie idus, & idibus: sicut hec apparent in cal. manifeste.

¶ Dies vero qui sequitur post idus denotantur a cal. mensis se
quentis: hoc mō. Ianuarius hz 31. dies: de istis accipe vnū pro
cal. & 8. pro idib. & 4. pro nonis: & sic remaneant tm̄ 18. adde ergo
istis 18. dieb. cal. siue diē calendarū sequētis mēsis: & sic erunt 29.
¶ Tñ in mēse Ianuario dēmus dicere statim post id^o. 19. cal. februa
rii: in sequēti die 18. cal. & sic p ordinē vsqz ad finēz mēsis, sp̄ mi
nūdo. ¶ Et nota tm̄, qd̄ di pridie idus, & pridie nonas, & pridie
cal. & nō scōo. qz scōs dī a sequor, sed illa dies nō sequitur, sed p
cedit. Et exponitur hec p̄posito p̄q. i. ante, vel p̄ius, vñ pridie
quasi p̄iori die: siue p̄q. i. añ diē: & cum di. 4. nonas, intellr. 4. die
añ nonas: & sic de alijs. Quot aut dies denotentur a nonis, quot
ab idib. & quot ab calendis oīum mensū, his versib. cōtinetur.

Sex nonas Albius, October, Julius & Mars.

Quatuor at reliqui: tenet idus quilibet octo.

Ianus & Augustus denas nonasque December.

Julius, October, Mars, Albius hepta decemque:

Iunius, Aprilis, September & ipse November

Ter senas retinent, Februusque bis octo calendas.

Hoc est dicere, qd̄ in ianuis, october, iulius, & martius hnt dies sex
p̄ nonis: sed reliqui menses hnt tm̄ 4. & quilibet mensis hz octo
dies p̄ idib. Itē qd̄ Ianuarius, Augustus, decēber hnt 19. dies pro
calēdis, Julius vero, martius, october, & maius hnt 17. Iunius
autē, aprilis, septēber & november hnt 18. Februarius hz 16. & si
fuerit bisextus, sup additur ei vnus. ¶ De dieb. egyptiacis. c. 3.

¶ Illud aut notandū, qd̄ in quolibet mēse sunt duo dies egypti
aci. i. ab egyptijs deprehensi. In egypto. n. erant quidā
astrologi: qui quasdā stellationes nociuas humanis acub. in
illis dieb. inuenerūt: ideoqz illas notas esse hoibus voluerūt: tm̄
illar. stellationū p̄icta scire pp̄ errorē nisi p̄puti nō valemus.
vel forte inuenerūt illos dies bñ stellatos: & ideo eos in calen
dario